

v tomto řízení nerozhodno, neboť řízení toto zahájeno bylo návrhy stěžovatelů na vydání zákazu, by odpůrcové stěžovatelů nepřekládali nezbytnou cestu, a po případě na poučení jich. Vzhledem na znění těchto návrhů nelze v tomto řízení rozhodovati o tom, zdali a kdo má se postarati o úpravu cesty nezbytné, je-li tato, jak stěžovatelé tvrdí, ve špatném stavu, a kdo má útraty úpravy nahraditi; rovněž nelze v tomto řízení rozhodovati o tom, zdali služebnost nezbytné cesty, kterou soud právoplatně zřídil ku prospěchu pozemku manželů Š-ových přes pozemek čís. kat. 487, náležející stěžovatelům, má býti zrušena.

Čís. 389.

Obnova pachtu (zákon ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n.).

Zákon vztahuje se též k pachtům, jež dle smlouvy končí se přesně stanoveným dnem kalendářním.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1920, R II 9/20.)

Dosavadní pachtýři žádali na propachtovatele obnovu pachtu, jenž byl uzavřen do sklizně úrody r. 1919, na další rok 1920. Námitkám propachtovatelky soud první stolice vyhověl a návrh pachtýřů zamítl. **Důvody:** Dle vyhotovení smíru ze dne 9. ledna 1918, pachtýři vlastnoručně podepsaného, bylo mezi propachtovatelkou a pachtýři umlouveno, že pachtovní smlouva k pozemkům, o něž se jedná, potrvá pouze do sklizně úrody roku 1919. Končí tudíž pachtovní smlouva sama sebou již uplynutím zmíněné doby — a takový případ nemá dle názoru soudu § 1, odstavec druhý, zákona ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n. na mysli, ježto první i druhá věta tohoto druhého odstavce mluví o výpovědi, pokud se týče o odporu propachtovatele proti obnovení pachtu, když propachtovatel neměl zákonného důvodu od smlouvy bez výpovědi odstoupiti. Ježto smír jest výrazem souhlasné vůle obou stran smluvních, nejsou dle názoru soudu dány v tomto případě předpoklady § 1, odstavec druhý, zákona a bylo tudíž i z tohoto důvodu námitkám propachtovatelky vyhověti. **Rekursní soud** nevyhověl stížnosti pachtýřů. **Důvody:** Zákon o ochraně drobných pachtýřů zemědělských nevztahuje se na pachtý, jež končí se již pouhým uplynutím lhůty ve smlouvě pachtovní dle kalendáře přesně určené (§ 1 čís. 2 zákona ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n.). Takové smlouvy zanikají samy sebou koncem umlouveného posledního dne. Naproti tomu podléhají obnově pachtu všechny ostatní smlouvy, jež jsou uzavřeny jen na jisté časové období, tak že jen v ý p o v ě d í v čas danou, se zrušují (§ 1115 obč. zák.). Bez dané výpovědi pokládají se takové smlouvy za m l ě k y o b n o v e n y. V tomto případě náleží sporná pachtovní smlouva k první skupině: neboť měla přestati sklizní úrody 1919. To jsou úmluvy na určitý čas kalendářní uzavřené. Nemá proto pachtýř práva na prodloužení pachtu dle zákona ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n.

N e j v y š š í s o u d zamítl námitky propachtovatelky.

Důvody:

Stěžovatelům dlužno přisvědčiti v tom, že usnesením v odpor vzatým byl porušen zákon ze dne 30. října 1919, čís. 593 sb. z. a n. Účelem tohoto zákona, vydaného dle jeho nadpisu na ochranu drobných zemědělských pachtýřů, jest, by pacht zemědělských pozemků, jenž končil ve druhé polovici roku 1919, byl jim i proti vůli propachtovatelů zajištěn na další pachtovní rok 1920. Dle podmínek, za kterých tohoto účelu lze dosíci, dlužno ve smyslu § 1 zákona rozeznávati pachtovní smlouvy, které byly zrušeny v ý p o v ě d í propachtovatelovou, a smlouvy pachtovní, od nichž propachtovatel odstoupil b e z ý p o v ě d í. Kdežto při oněch smlouvách stačí k obnově pachtu na další rok a) písemné oznámení, zaslané pachtýřem propachtovateli, nebo jeho hospodářské správě do 30. listopadu 1919, že si pozemek podrží nadále v pachtu, a dále b) okolnosti, že pachtýř obdělává a chce a může dále obdělávati pachtovaný pozemek sám nebo se svou rodinou, potřebí jest k obnově pachtovních smluv posléz uvedených kromě toho ještě další podmínky, by totiž propachtovatel neměl zákonného důvodu od smlouvy odstoupiti bez výpovědi. Jako takovýto zákonný důvod, opravňující propachtovatele, odstoupiti od pachtovní smlouvy bez výpovědi — ať už byla v pachtovní smlouvě ujednána výpověď, čili nic — mohou přijíti v úvahu pouze případy uvedené v § 1118 obč. zák., nikoli však též případ § 1113 obč. zák., dle něhož pachtovní smlouva, byla-li uzavřena na u r č i t o u, přesně stanovenou dobu, pomíjí uplynutím času sama sebou; neboť § 1 cit. zákona ve svém prvním odstavci předpokládá právě, že jde o smlouvy pachtovní končící v u r č i t é d o b ě, a tím zároveň vylučuje, by propachtovatel mohl se odvolávati na uplynutí času jako na zákonný důvod, odstoupiti od smlouvy pachtovní bez výpovědi a odporovati z této příčiny obnovení pachtu.

Čís. 390.

Přípustnost pořadu práva pro nárok proti obci o náhradu škody z úrazu pádem na neposypaném chodníku před obecním domem.

Byla-li úrazem způsobena újma osobě třetí, jest tato, a nikoliv poškozený, oprávněna k žalobě.

(Rozh. ze dne 27. ledna 1920, Rv I 582/19.)

Žalobkyně, upadši na neposypaném chodníku před obecním domem, utrpěla těžké zranění. Domáhala se proto žalobou na obci hotových výloh, bolestného a důchodu. Tento nárok opodstatňovala tím, že není nadále s to, by obstarávala své dceři domácnost a vypomáhala jí v práci krejčovské, že proto dcera byla nucena vzíti si posluhovačku; posluhovačku platila sice dcera, souhlasí však s tím, by náhrada vyplatila se žalobkyni. P r v ý s o u d vyhověl žalobě v plném rozsahu — mimo jiné z těchto d ů v o d ů: Žalovaná obec bránila se též tím, že § 24 obecního policejního řádu stanoví povinnost vlastníkům usedlostí, že úraz se stal na veřejném chodníku, že obec není tedy vlastníkem a že jest tudíž pořad práva vyloučen. Leč § 24 policejního řádu stanoví, že držitelé nemovitostí nebo jich zástupcové jsou povinni chodníky a cesty (u roho-